

Саксонинчи олтинчи боб — Исони ким ўлдирган?

Исонинг ўлими учун айб асрлар давомида турли диний оқимларга юклаб келинган. Бу масала узоқ йиллар давомида тез-тез муҳокама қилиб келинади. Гўёки ҳеч ким масъулиятни ўз зиммасига олишни истамайдигандек. Шу сабабли баҳслар ҳалигача давом этмоқда. Баъзилар Исонинг ўлганига ҳатто ишонишмайди ҳам. Бироқ Муқаддас Китоб Унинг хочга михлангани ва вафоти ҳақида, шунингдек, айнан хочга михланган танасида қайта тирилгани ҳақида хабар беради. Мен Инжилларни ўқиганимда, Исо Ўзининг хочга михланишини билганини кўраман. У бу ҳақда шогирдларига бир неча бор айтган эди.

Улар Қуддусга охирги марта борганларида, У бу ҳақда яна гапириб берди. Матто Хушхабари 20:17-19 да айтилишича, Исо яқин кунларда Уни нималар кутаётганини айтиш учун уларни четга олиб чиқди:

Исо Қуддусга кетаётганда, ўн икки шогирдини четга олиб, уларга деди:

¹⁸ — Мана, биз Қуддусга кетяпмиз. У ерда Инсон Ўғли бош руҳонийлар ва Таврот тафсирчилари қўлига тутиб берилади. Улар Инсон Ўғлини ўлимга маҳкум қиладилар.¹⁹ Сўнг ғайрияхудийларга топширадилар. Ғайрияхудийлар Уни ҳақоратлайдилар, қамчилайдилар ва хочга михлайдилар. Аммо учинчи куни У тирилади.

Ушбу башоратда Исо Ўз ўлимида одамларнинг қайси **ГУРУҲЛАРИ** иштирок этишини аниқ кўрсатиб ўтади. Ижозат берсангиз, уларни сизга таништирсам.

ШОГИРДЛАР танланган гуруҳ эди. Матнда айтилишича, Исо ўн икки шогирдини четга олиб чиқди. Улар У билан бирга бўлиш учун танланган эдилар. Мана уларнинг исмлари: Бутрус деб аталувчи Шимўн, унинг биродари Эндрус, Забадий ўғиллари Ёкуб ва Юҳанно, Филип ва Бартоломей, Тўма ва солиқчи Матто, Халфей ўғли Ёкуб, Таддеюс, ватанпарвар Шимўн ва Исога хиёнат қилган Яҳудо Ишқариот. Бу ўн икки киши Исо учун қадри эди. У уларни маълум бир сабаб билан, Ўзи билан бирга бўлишлари учун танлаган эди.

Улар аҳил жамоа бўлиб, доим бирга саёҳат қилишарди. Шу боис, Исо уларни йўлда четга олиб чиқиб, айнан нималар содир бўлиши кераклигини айтиб бериши мумкин эди. Улар Қуддус йўлида эдилар.

Кейинчалик биламизки, Исонинг ҳикоясини тинглаган айнан ўша шогирдлардан бири Унга хиёнат қилди. Бу ичкаридан содир бўлди. Уни Исога хиёнат қилган Яҳудо Ишқариот деб аташади. Хиёнат қилиш — вафосизлик, содиқ қолмаслик ва сотқинлик қилиш демакдир. Демак, Исонинг хочга михланиши учун масъул бўлган биринчи гуруҳ — бу шогирдлардир, деб айтиш мумкин, чунки улардан бири Унга хиёнат қилди.

ЯХУДИЙЛАР Исонинг ўлимига алоқадор бўлган навбатдаги гуруҳ эди. Бу ерда Исо шогирдларига Уни олий руҳонийлар ва уламоларга топширишларини айтмоқда. Бу Унинг ўз халқи эди. Эслаб кўринг, Исо яхудий қиздан туғилган. Унинг исми Марям бўлиб, у Юда қабиласидан эди. У қуйи Жалиладаги Носира қишлоғида яшаган. Бу қишлоқ ҳозирги кунгача мавжуд. Исо яхудий сифатида танилган эди. У Ўз даврининг ибодатхоналарига (синагогаларига) борарди. У бутун мамлакат бўйлаб ибодатхоналарда таълим берган. Фарзийлар ва уламолар тез-тез Унинг тингловчилари орасида бўлишарди. Улар Унинг таълимотини эшитишган ва Уни тинглаш учун ортидан юришган.

Кўп марта улар Исо таълим бераётганда Уни сўзда тутиб олишга ҳаракат қилишган. Турли вазиятларда Уни шанба куни одамларни соғайтгани учун шанба қонунини бузганликда айблашган. Бу ерда тилга олинган уламолар ва олий руҳонийлар энг диндор кишилардан ҳисобланарди. Исо шогирдларига улар Уни ўлимга маҳкум этишларини ва ғайрияхудийларга топширишларини айтди. Шундай қилиб, яхудийлар — Исонинг ўлими учун жавобгар бўлган иккинчи гуруҳдир. Яхудий раҳнаомлари Уни ҳукм қилишди.

ҒАЙРИЯХУДИЙЛАР Исонинг ўлимига шерик бўлган учинчи гуруҳ эди. Ғайрияхудийлар сиёсий ҳокимиятга эга бўлган кишилар эди. Улар имонсиз бўлиб, бутларга сиғинишарди. Улар ҳақиқий Худого ибодат қилишмасди. Улар мамлакат ҳукмдорлари эди. Бу ғайрияхудийлар — ерни истило қилган ва уни назорат қилиб турган римликлар эди. Исроилда яшаган барча яхудий бўлмаганлар ғайрияхудийлар қаторига кирарди. Исонинг айтишича, айнан улар Унинг устидан ҳукм чиқаришади. Аскарлар Уни масҳара қилишади, қамчи билан савалашади ва кейин хочга михлашади.

Инжилда хочга михланиш жараёни ҳақида ўқиганимизда, Исонинг башорати амалга ошганини кўраимиз. Учинчи гуруҳ — ғайрияхудийлар Уни ҳақиқатан ҳам хочга михлаганлар эди. Шунинг учун биз Исонинг сўзларидан ушбу ҳақиқий манзарани англашимиз муҳимдир.

Шундай қилиб, бу уч гуруҳ ҳаммани бирлаштиради: бири хиёнат қилган **шогирдлар**; Уни ҳукм қилган **яхудийлар**, олий руҳонийлар ва уламолар; ҳамда Уни масхара қилиб, қамчилаган ва хочга михлаган **ғайрияҳудийлар**. Энди шуни айтишим керакки, азиз дўстим, сиз ҳам ушбу гуруҳлардан бирининг ичидасиз. Мен қатъият билан айтган бўлардим: Исонинг ўлими учун барчамиз масъулмиз, чунки айнан бизнинг гуноҳларимиз Унинг ўлимини талаб қилган. Биз бу ҳақда ўйламаган бўлишимиз мумкин, лекин сиз билан биз Исонинг ўлими учун жавобгармиз. Гап ким Уни ўлдирганида эмас, балки ким Унинг ўлими учун масъул эканлигидадир.

Мен ушбу бобнинг охири жумласидан хурсандман: «Ва учинчи куни қайта тирилади». Демак, Исо тирик. Биз Унинг Ўз дунёсига қайтишини кутмоқдамиз!

Таржима сизга маъқул келдими? Агар бирор жумлани ўзгартириш ёки янада аниқлаштириш керак бўлса, бемалол айтишингиз мумкин. Сизга ёрдамим текканидан хурсандман. Кейинги бобни ҳам таржима қилайликми?